

Belgian Inno Potato Award

De Boerenbond ondersteunt samen met enkele commerciële partners, onderzoeks- en voorlichtingscentra en overheden de Inno Potato Award. Deze wedstrijd wil Belgische aardappeltelers bekronen die in hun bedrijf een innovatief element toepassen. Dit innovatieve element kan eender wat zijn, in om het even welk aspect van het landbouwbedrijf of de teelt, maar het is maximum twee jaar oud. Een jury selecteerde de beste, innovatiefste inzendingen, op basis van onder meer de graad van innovatie, respect voor het milieu, commercieel voordeel, impact op kwaliteit en/of voedselveiligheid en op het rendement. De genomineerde innovaties worden vanaf vandaag voorgesteld aan het publiek op de website www.innopotato.be. Ze worden ook voorgesteld op de vakbeurs interpom|primeurs 2010. Elke bezoeker van de beurs (op 28 en 29 november) ontvangt één stembiljet om zijn/haar stem uit te brengen voor de sterkste innovatie. Op 30 november worden de laureaten bekendgemaakt op de beurs.

Bedrijf 6: Alphonse Ghyselen, Vedrin, akkerbouw en vleesvee

Efficiënter planten en erosie voorkomen

De kudde Limousinrunderen en de statige vierkantshoeve geven ons een solide indruk, wanneer we 'la ferme de Frizet' naderen. Alphonse Ghyselen neemt ons mee naar een loods met de machines waarover zijn verhaal gaat.

De grote, gekartelde schijven halen de grovere aarde die de rug moet bedekken uit de diepte.

AARDAPPELEN

■ Patrick Dieleman

Alphonse Ghyselen, uit Vedrin bij Namen, combineert zijn akkerbouwbedrijf met de fokkerij van Limousinrunderen. Hij teelt voornamelijk granen, suikerbieten en aardappelen. Het voornaamste ras is Innovator. Hij kocht in 2002 een vierrijige aardappelplanter en een aanaardfrees van 3,6m van het merk Netagco. Zeker op hellende percelen gaf het werken in twee werkgangen nadelen. Ghyselen ondervond dat de aardappelplanten niet altijd centraal in de ruggen stonden, en dat gaf sneller aanleiding tot groene aardappelen. Ook de structuur van de bodem gaf hem geen voldoening. Voor het aanaarden is de aarde in de ruggen vochtiger dan de grond bovenaan. Ten gevolge van het aanaarden ontstaat een rug met fijne aarde, bovenop de korrelige droge aarde binnenin. Bij hevige regenval kort na het aanaarden kan hierdoor de bodem dichtslibben. Dat geeft aanleiding tot barsten bij droogte, en daardoor kan de rug op zijn hellende percelen eroderen wanneer het nadien opnieuw regent. Om een ongestoorde ontwikkeling van de aardappelen mogelijk te maken moet de fijne aarde zich daar bevinden waar de knollen gevormd worden. Om-

gekeerd zijn kleine oneffenheden aan het oppervlak van de rug goed om erosie en beschadiging van de rug bij slagregen te voorkomen.

Ombouwen

Ghyselen besloot de aardappelplanter en de aanaardfrees te combineren. Hij moest de aanaardfrees ombouwen om vooraan aan de trekker te kunnen werken. Anderzijds moest hij de planter – omdat de frees verdween – zodanig verbouwen dat hij die achteraan op de hydraulische hef-inrichting kon aankoppelen.

Alphonse Ghyselen maakte voor de frontale frees een bevestigingsframe dat hij aan de frees kon schroeven. Hij wilde niet lassen, want hij wou de oorspronkelijke configuratie kunnen herstellen wanneer hij ze ooit zou verkopen. Voor de frees voegde hij een rol toe waarvan de werkdiepte verstelbaar is. Net achter de zijanten van de frees monteerte hij twee wielen van 8x19 duim, om de werkdiepte te controleren. "Dat maakt het mogelijk om tot op 1 cm nauwkeurig te werken", aldus Ghyselen. "Voordien maakte ik mee dat ik dacht op 7 à 8 cm

De aanaardfrees bouwde hij om om vooraan op de traktor te kunnen werken.

Alphonse Ghyselen en zijn zoon tonen de aardappelpootmachine, die omgebouwd werd om planten en aanaarden in één werkgang te combineren.

te werken, maar in werkelijkheid bleek het 13 cm te zijn." Voor het egaliseren van de bodem monteerte hij twee niveleerplaten, waarvan hij de druk kan regelen met veren. Een vierkante draagbalk, waarvan de helling en de hoogte verstelbaar zijn, werd uitgerust met scharen om voorlopige ruggen te vormen achteraan de frees. De druk van de frees op de as vooraan wordt verzekerd met een drukregelaar, die gekoppeld is met een manometer in de cabine.

Voor het aanpassen van de aardappelplanter moest Ghyselen een totaal nieuw concept uitwerken. Gewapend met zijn opleiding als burgerlijk ingenieur elektromechanica ging hij die uitdaging niet uit de weg. De belangrijkste opdracht was het behouden van de (laad)hoogte van de voorraadbak, in combinatie met de

hoogte van de aanaardscharen van de frees. Daarvoor moest hij heel wat onderdelen aanpassen. De druk van de aanaardscharen op de grond wordt verzekerd door twee regelbare veren aan beide zijden en door een centraal aangebrachte hydrauliekstang, waarvan hij de druk kan regelen vanuit de tractorcabine. Voor de plantmachine plaatste hij een compactor, in combinatie met een rotoeg. De gewelfde scharen zijn 25 cm hoog en de ruggen zijn zowat 28 cm hoog. Zo'n 80% van de grond bewerkt hij met de frees. Die zorgt ervoor dat de kruimelige aarde rond de pootaardappel zit. Twee gekartelde schijven halen bijkomende aarde op een grotere diepte. Die wordt bovenaan op de rug afgezet, zodat de rug bedekt is met grovere grond. Dit beschermt de rug tegen erosie en verzekert voldoende lucht in de grond.

Ghyselen geeft ons mee dat innoveren voor hem een karaktertrek is. "Om te innoveren moet je koppig zijn. De nieuwe machine werkte niet van de eerste keer zoals ik het wilde. Ik heb heel veel nagedacht. Ik heb er zelfs van wakker gelegen en ik heb er wel 300 uur aan gewerkt." Met de plantcombinatie was Alphonse niet aan zijn proefstuk toe. Tijdens onze wandeling merken we nog andere vondsten op. Hij monteerte zijn luchtkanalen op een metalen frame, dat hij kan verslepen met behulp van een ketting. In een holte kan hij een waterleidingsbuis steken die als markeur dient. "Zo weet ik steeds waar mijn kanalen liggen, en kan ik ze in de gaten houden tijdens het vullen van de bewaarloods", verduidelijkt Alphonse Ghyselen. ■